RETSMØDERAPPORT
i sag C-137/91 *

I — Sagsfremstilling

1. *Nationale retsregler*

I Grækenland er det i lov nr. 1809/88 af 29. september 1988/5. oktober 1988 (*Den Hellenske Republiks Lovtidende* A'222) fastsat, at detailhandlere, hvis bogholderi er klassificeret i anden eller tredje kategori i henhold til skattelovbogen, fra den 1. august 1989 skal anvende elektroniske kasseapparater. Ifølge lovens artikel 2, stk. 1, skal disse elektroniske apparater før ibrugtagning godkendes af et udvalg under Finansministeriet. Det elektroniske apparat vil kun blive godkendt, såfremt der ved dets fremstilling er tilført en merværdi på mindst 35% i Grækenland.

I artikel 14, stk. 2, i lov nr. 1914/90 af 17. december 1990 (*Den Hellenske Republiks Lovtidende* A'178) hedder det, at apparater og reservedele fra EF-medlemsstaterne i denne forbindelse betragtes som indenlandske varer. Denne bestemmelse skal dog først træde i kraft den 1. januar 1993.

2. *Sagens baggrund*

I november 1988 modtog Kommissionen en klage over den ordning, der var gældende i Grækenland vedrørende handelsvirksomheders indkøb af elektroniske kasseapparater. Kommissionen tilstillede derefter Grækenlands Faste Repræsentation ved De Europæiske Fællesskaber to telexer af henholdsvis 7. december 1988 og 23. februar 1989, hvori den udbad sig oplysninger.

Ved åbningsskrivelse af 8. august 1989 opfordrede Kommissionen i henhold til EØF-traktatens artikel 169 den græske regering til at fremsætte sine bemærkninger med hensyn til uforeneligheden af de vedtagne regler med fællesskabsretten. Denne skrivelse forblev ubesvaret.

Den 8. juni 1990 fremsatte Kommissionen den i EØF-traktatens artikel 169, stk. 1, fastsatte begrundede udtalelse. Kommissionen anførte heri, at den græske regering havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten ved at begrænse indførslen til Grækenland af elektroniske kasseapparater og ved ikke at besvare anmodninger om oplysninger eller åbningsskrivelsen.

Da Kommissionen ikke modtog noget svar fra de græske myndigheder, besluttede den at anlægge denne sag.

* Processprog: græsk.

II — Skriftlig forhandling og parternes påstande

Kommissionens stævning er registreret på Domstolens Justitskontor den 24. maj 1991.

Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EØF-traktatens artikel 5 og 30,

1) idet den ikke har tilstillet Kommissionen de oplysninger, denne har anmodet om

2) idet den har pålagt virksomhederne en forpligtelse til udelukkende at indkøbe elektroniske kasseapparater, der er godkendt af et udvalg under Finansministeriet, og ved hvis fremstilling der i Grækenland er tilført en merværdi på mindst 35%.

— Den Hellenske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Den Hellenske Republik har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

A — *Overtrædelse af EØF-traktatens artikel 5*

Kommissionen har gjort gældende, at Den Hellenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktatens artikel 5, idet den ikke har afgivet de ønskede oplysninger vedrørende handelsvirksomhedernes indkøb af elektroniske kasseapparater. Som det fremgår af dommen af 25. maj 1982 (sag 97/81, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. s. 1819), er medlemsstaterne i medfør af denne bestemmelse pligtige at give klare og præcise oplysninger for at gøre det lettere for Kommissionen at varetage sin opgave. En tilsidesættelse af denne forpligtelse er i sig selv tilstrækkelig til at berettige til at indlede den i EØF-traktatens artikel 169 fastsatte procedure til konstatering af dette traktatbrud.

Kommissionen finder ikke, at mødet i Athen den 27. og 28. september 1990, hvor dette spørgsmål blev drøftet med de græske myndigheder, bringer traktatbruddet til ophør, da mødet fandt sted efter udløbet af den frist,

der i den begrundede udtalelse var fastsat for besvarelsen.

Den Hellenske Republik har gjort gældende, at den ikke har overtrådt traktatens artikel 5, da den inden anlæggelsen af denne sag har givet Kommissionen alle ønskede oplysninger under møderne i Athen den 27. og 28. september 1990 med repræsentanter fra Kommissionens GD III, under hvilke møder de græske myndigheder forpligtede sig til at ændre den ved lov nr. 1809/88 fastsatte indførselsordning.

Ifølge Den Hellenske Republik tilstillede de græske myndigheder i november 1990 Kommissionen et forslag til ændring af lov nr. 1809/88, som blev godkendt. Denne ændring er indarbejdet i et Parlamentet forelagt lovforslag. Da forslaget kom til afstemning, tilføjede Parlamentet et afsnit, hvorved ikrafttrædelsen af den nye lov nr. 1914/90 blev udskudt til den 1. januar 1993. Denne lov blev tilstillet Kommissionen den 31. januar 1991.

B — *Overtrædelse af EØF-traktatens artikel 30*

Kommissionen finder den omtvistede lovgivning stridende mod traktatens artikel 30, da den pålægger samtlige virksomheder en forpligtelse til udelukkende at indkøbe elektroniske kasseapparater, som er godkendt af et udvalg under Finansministeriet, hvilken godkendelse kun kan opnås for apparater, ved hvis fremstilling der i Grækenland er tilført en merværdi på mindst 35%.

Ifølge Kommissionen virker dette krav restriktivt på samhandelen inden for Fællesskabet, da det hindrer indførslen i Grækenland af elektroniske kasseapparater med oprindelse i de øvrige medlemsstater, også selv om hindringen er indirekte (jf. dom af 11.7.1974, sag 8/74, Dassonville, Sml. s. 837).

Den Hellenske Republik erkender, at lov nr. 1809/88 er i strid med EØF-traktatens artikel 30. Den anfører dog, at de anfægtede bestemmelser under hensyntagen til Kommissionens bemærkninger er ophævet og erstattet af lov nr. 1914/90, hvori der fastsættes en ny ordning for indførsel af elektroniske kasseapparater.

For så vidt angår det afsnit i sidstnævnte lov, hvorved den nye ordnings ikrafttrædelse udsættes til den 1. januar 1993, har de græske myndigheder forpligtet sig til at ophæve den ved en ny lovbestemmelse, som vil være indeholdt i et forslag til afgiftslov, hvis vedtagelse er nært forestående.

J. C. Moitinho de Almeida

Refererende dommer